

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

7 Απριλίου 2023, Τεύχος 458

Βελτίωση των λειτουργικών συνθηκών στη μεταποίηση και ενίσχυση του οικονομικού κλίματος το πρώτο τρίμηνο 2023

Όπως παρουσιάζεται στα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) και της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ), το έτος 2022, μια χρονιά σημαντικών διαταραχών, πρωτίστως στην πλευρά της προσφοράς, έκλεισε για την ελληνική οικονομία με ισχυρό ρυθμό μεγέθυνσης το τέταρτο τρίμηνο 2022, μειούμενο αλλά υψηλό ποσοστό ανεργίας, φθίνοντα άλλα υψηλό-διευρυμένο πληθωρισμό και αυξημένο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.¹ Αναλυτικά, το πραγματικό ΑΕΠ ενισχύθηκε κατά 1,4% QoQ / 5,1% YoY έναντι 0,0% QoQ / 1,8% YoY στην Ευρωζώνη, το ποσοστό ανεργίας, το δεύτερο μεγαλύτερο στην ΕΕ-27 μετά την Ισπανία, μειώθηκε στο 11,8% τον Δεκ-22 από 12,9% τον Δεκ-21 (ή στο 12,4% από 14,8% σε όρους μέσου 12 μηνών), ο πληθωρισμός μετρούμενος βάσει του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) αποκλιμακώθηκε στο 7,6% τον Δεκ-22 από το ιστορικό υψηλό του 12,1% τον Σεπ-22, ενώ το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διευρύνθηκε στο 9,7% του ΑΕΠ το 2022 (€20,1 δισεκ.) από 6,8% το 2021 (€12,3 δισεκ.).² Τέλος, σε ό,τι αφορά το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, η πρώτη κοινοποίηση από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) είναι προγραμματισμένη για τις 21 Απριλίου 2023, την ίδια μέρα με την αξιολόγηση του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's, ο οποίος προσώρας κατατάσσει την ελληνική οικονομία ένα σκαλοπάτι κάτω από την επενδυτική βαθμίδα. Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2023 (Νοε-22), ο στόχος για το πρωτογενές αποτέλεσμα του 2022 είναι για έλλειμμα 1,6% του ΑΕΠ, ωστόσο τις τελευταίες μέρες δηλώσεις κυβερνητικών αξιωματούχων κάνουν λόγο για επίτευξη πρωτογενούς ελλείμματος σημαντικά χαμηλότερο από τον προαναφερθέντα στόχο.³

Βάσει των δεικτών οικονομικής συγκυρίας που έχουν δημοσιευτεί μέχρι σήμερα, τα μηνύματα που εκπέμπονται για την πορεία της ελληνικής οικονομίας το πρώτο τρίμηνο 2023 είναι ενθαρρυντικά. Ο εποχικά διορθωμένος δείκτης PMI μεταποίησης της S&P Global, ένα μέγεθος που δείχνει τον βαθμό βελτίωσης-επιδείνωσης των λειτουργικών συνθηκών στον εν λόγω κλάδο από μήνα σε μήνα, ενισχύθηκε σε υψηλό 10 μηνών τον Μαρ-23, λαμβάνοντας τιμή άνω του ορίου των 50 μονάδων για

¹ Η άνοδος των τιμών της ενέργειας θεωρείται αρνητική διαταραχή στην προσφορά (negative supply shock), καθότι οι επιχειρήσεις, λόγω του αυξημένου κόστους της ενέργειας (π.χ. πετρέλαιο και φυσικό αέριο), μειώνουν τη χρήση αυτής της εισροής, οπότε με δεδομένους τους υπόλοιπους συντελεστές της παραγωγής, ήτοι φυσικό κεφάλαιο και εργασία, παράγουν λιγότερο προϊόν.

² Ως QoQ% και YoY% ορίζουμε την τριμηνιαία και την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή αντίστοιχα.

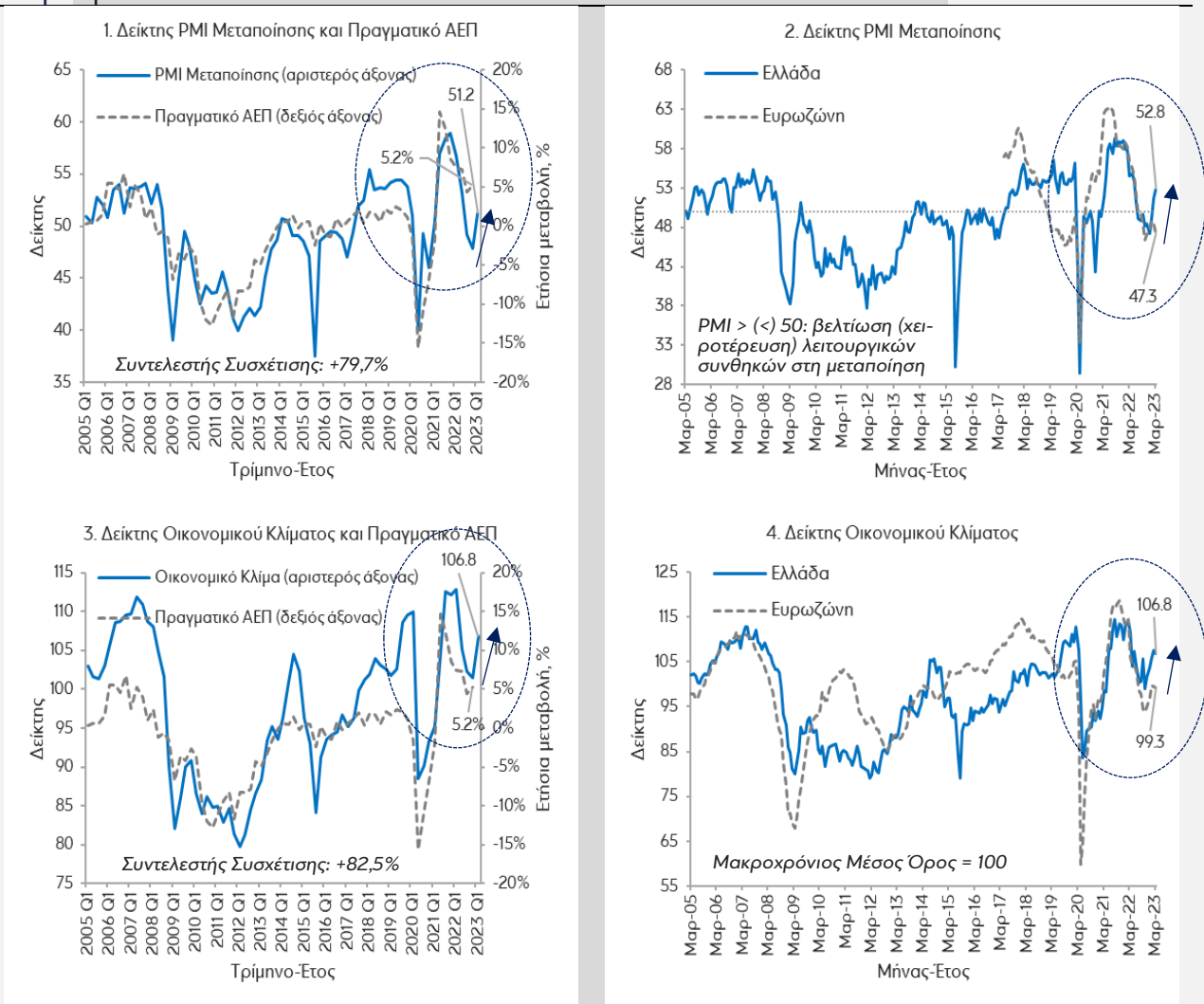
³ Βλέπε <https://www.minfin.gr/web/guest/-/d-t-omilia-tou-ypourgou-oikonomikon-k-chrestou-staikoura-sten-ekdelose-tou-ypourgeiou-oikonomikon-me-thema-ellenike-oikonomia-anthektikoteta-proodos-p>

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

δεύτερη παρατήρηση στη σειρά (52,8 μονάδες τον Μαρ-23 από 51,7 τον Φεβ-23, έναντι 47,3 στην Ευρωζώνη, βλέπε Σχήμα 1.2). Σύμφωνα με το δελτίο τύπου της S&P Global, τα κύρια σημεία της έρευνας του Μαρ-23 συμπεκνώνονται στα εξής: πρώτον, στην αύξηση του ρυθμού ανόδου της παραγωγής και των νέων παραγγελιών λόγω της αυξημένης ζήτησης από το εσωτερικό και το εξωτερικό, δεύτερον, στην αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων στις τιμές εισροών και στις τιμές χρέωσης και τρίτον, στην αύξηση της απασχόλησης με τον υψηλότερο ρυθμό σε διάστημα περίπου ενός χρόνου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η τιμή του δείκτη PMI μεταποίησης στην Ελλάδα τον Μαρ-23 ήταν υψηλότερη από τις αντίστοιχες στην Ισπανία (51,3), την Ιταλία (51,1), την Ιρλανδία (49,7), τη Γαλλία (47,3), την Ολλανδία (46,4), τη Γερμανία (44,7) και την Αυστρία (44,7). Τέλος, όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1.1, η βελτίωση των λειτουργικών συνθηκών στον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα το πρώτο τρίμηνο 2023 αποτελεί ένα θετικό σημάδι για την πορεία του πραγματικού ΑΕΠ. Η δημοσίευση των εθνικών λογαριασμών του πρώτου τριμήνου 2023 είναι προγραμματισμένη για τις 7 Ιουνίου 2023.

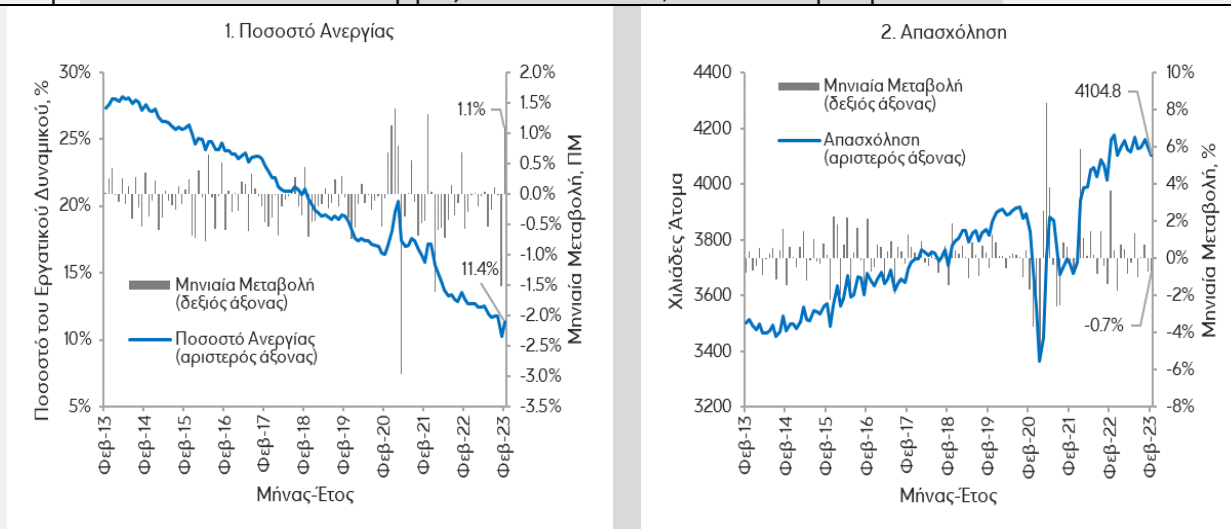
Σχήμα 1: Ελλάδα – Δείκτης PMI Μεταποίησης, Δείκτης Οικονομικού Κλίματος και Πραγματικό ΑΕΠ, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, S&P Global, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, Eurobank Research.
Σημείωση: οι τριμηνιαίες παρατηρήσεις έχουν υπολογιστεί ως μέσο όρο τριών μηνών.

Παράλληλα με τη βελτίωση του δείκτη PMI μεταποίησης, ανοδικά κινήθηκε και ο δείκτης οικονομικού κλίματος του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) το πρώτο τρίμηνο 2023, παρότι τον Μαρ-23 μειώθηκε ελαφρά στις 106,8 μονάδες (99,3 στην Ευρωζώνη, βλέπε Σχήμα 1.4) από 107,6 μονάδες τον Φεβ-23 (99,6 στην Ευρωζώνη). Για το σύνολο των τριών πρώτων μηνών του 2023, ο μέσος όρος του δείκτη οικονομικού κλίματος ενισχύθηκε στις 106,8 μονάδες (υψηλό 4 τριμήνων) από 101,5 μονάδες το τελευταίο τρίμηνο του 2022. Με εξαίρεση τον δείκτη εμπιστοσύνης στις υπηρεσίες που κατέγραψε πτώση (χαμηλό 4 τριμήνων), όλοι οι υπόλοιποι κινήθηκαν ανοδικά, με το λιανεμπόριο, τις κατασκευές, τους καταναλωτές και τη βιομηχανία σε υψηλά 12, 6, 5 και 3 τριμήνων αντίστοιχα. Λόγω της μεγάλης θετικής συσχέτισης ανάμεσα στον δείκτη οικονομικού κλίματος και στον ετήσιο πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης (βλέπε Σχήμα 1.3), τα προαναφερθέντα αποτελέσματα, όπως και τα αντίστοιχα του δείκτη PMI μεταποίησης, αποτελούν μια θετική ένδειξη για τους εθνικούς λογαριασμούς του πρώτου τριμήνου 2023. Τέλος, ενθαρρυντικά μηνύματα εκπέμπονται και από τους δείκτες παραγωγής στη μεταποίηση και όγκου λιανικού εμπορίου (πωλήσεις σε σταθερές τιμές) τον Ιαν-23. Η μεν πρώτη μεταβλητή παρέμεινε σε ανοδική τροχιά για πέμπτο μήνα στη σειρά (0,4% MoM / 8,4% YoY τον Ιαν-23 από 0,8% MoM / 5,6% YoY τον Δεκ-22), η δε δεύτερη ενισχύθηκε κατά 0,7% MoM / 1,6% YoY από μείωση 0,8% MoM / 0,9% YoY τον Δεκ-22.⁴

Σχήμα 2: Ελλάδα – Ποσοστό Ανεργίας και Απασχόληση, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΠΜ ορίζουμε τις ποσοστιαίες μονάδες.

Σε ό,τι αφορά την εγχώρια αγορά εργασίας, το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας, μετά την απότομη πτώση που σημείωσε τον Ιαν-23 στο 10,3% του εργατικού δυναμικού από 11,8% τον Δεκ-22, αυξήθηκε στο 11,4% τον Φεβ-23 (βλέπε Σχήμα 2.1). Οι εν λόγω διακυμάνσεις συνδέονται με τις απότομες μειώσεις και αυξήσεις του αριθμού των ανέργων στην αρχή της χρονιάς (τέλος εορταστικής περιόδου) λόγω της εξόδου και στη συνέχεια της επιστροφής τους στο εργατικό δυναμικό.⁵ Παράλληλα, η απασχόληση μειώθηκε σε μηνιαία βάση τον Ιαν-23 και τον Φεβ-23 (0,7% MoM, βλέπε Σχήμα 2.2), ενώ σε ετήσια βάση κατέγραψε αρνητικό ρυθμό μεταβολής για πρώτη φορά από τον Μαρ-21. Το εν λόγω αποτέλεσμα αποτελεί μια πρώτη ένδειξη για την αναμενόμενη επιβράδυνση του

⁴ Ως MoM% και YoY% ορίζουμε τη μηνιαία και την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή αντίστοιχα.

⁵ Ο αριθμός των ανέργων από τα 556,2 χιλ. άτομα τον Δεκ-22 μειώθηκε στα 473,1 χιλ. άτομα τον Ιαν-23 και στη συνέχεια αυξήθηκε στα 526,7 χιλ. άτομα τον Φεβ-23.

ρυθμού αύξησης της απασχόλησης το 2023 από τα σχετικά υψηλά επίπεδα των δύο προηγούμενων ετών (6,1% και 5,5% το 2021 και το 2022 αντίστοιχα). Τους επόμενους μήνες αναμένεται ενίσχυση της απασχόλησης σε μηνιαία βάση λόγω της ενάρξεως της τουριστικής περιόδου. Τέλος, στο μέτωπο του πληθωρισμού, η αποκλιμάκωση συνεχίζεται, με την προκαταρκτική εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) για τον μήνα Μαρ-23 να τοποθετεί την ετήσια αύξηση του ΕνΔΤΚ στο 5,4% από 7,6% τον Δεκ-22.

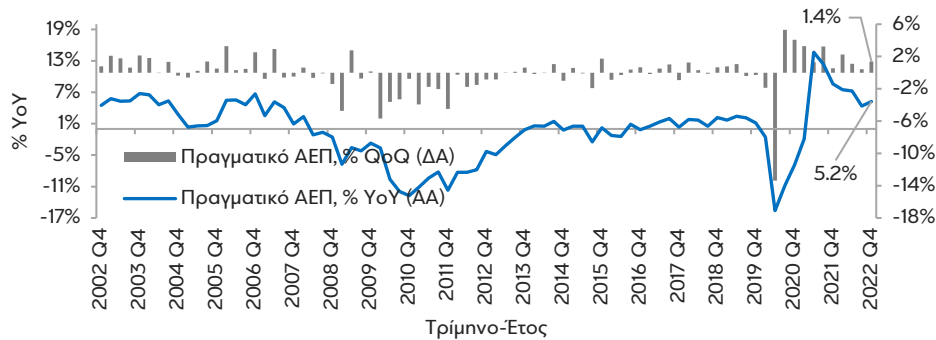
Εν κατακλείδι, η ελληνική οικονομία μετά το δυναμικό κλείσιμο του 2022 εμφανίζει θετικές προοπτικές στη βραχυχρόνια περίοδο. Οι περισσότεροι δείκτες οικονομικής συγκυρίας που έχουν δημοσιευτεί μέχρι σήμερα εκπέμπουν θετικά μηνύματα για τα μακροοικονομικά αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου 2023.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 4^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +5,2% YoY (+4,4% YoY το Q3 2022 και +8,6% YoY το Q4 2021) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +1,4% QoQ (+0,4% QoQ το Q3 2022 και +0,5% QoQ το Q4 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2023 +1,2%, 2024 +2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q4 2002–Q4 2022

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,1%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,6% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

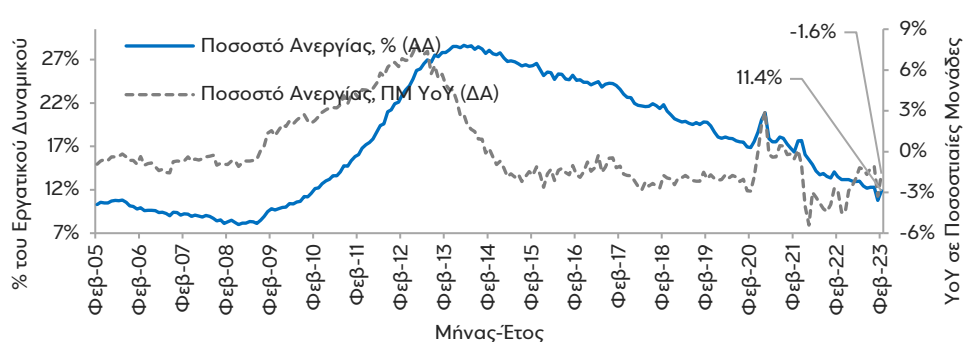
Δημοσίευση: 7/3/2023 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 7/6/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Φεβρουάριο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 11,4% (10,3% τον Ιανουάριο 2023 και 13,0% τον Φεβρουάριο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,0% (12,2% τον Ιανουάριο 2023 και 14,3% τον Φεβρουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2023 12,6%, 2024 12,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 2/2005-2/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,1%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,

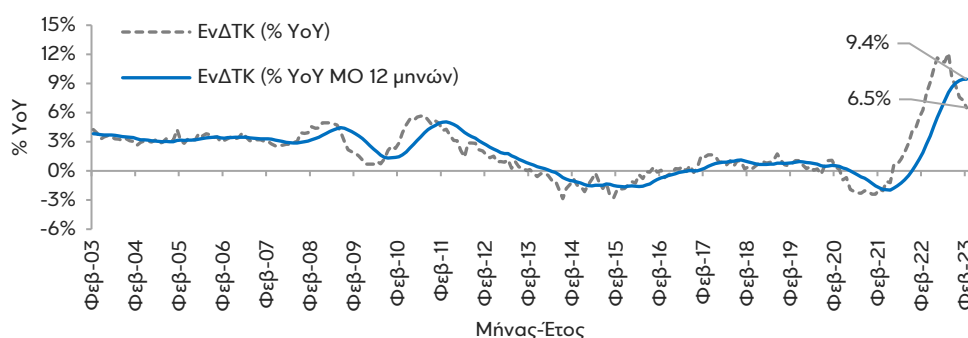
Δημοσίευση: 31/3/2023

Επομ. δημ.: 3/5/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Φεβρουάριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +6,5% YoY (+7,3% YoY τον Ιανουάριο 2023 και +6,3% YoY τον Φεβρουάριο 2022) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 9,4% YoY (9,4% YoY τον Ιανουάριο 2023 και 1,9% YoY τον Φεβρουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2023 +4,5%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 2/2003-2/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

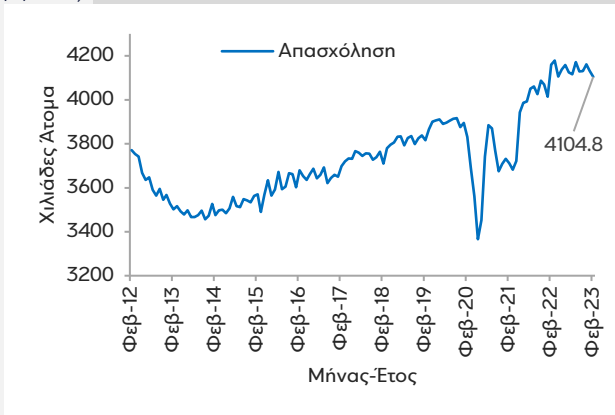
Δημοσίευση: 13/3/2023

Επομ. δημ.: 10/4/2023

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

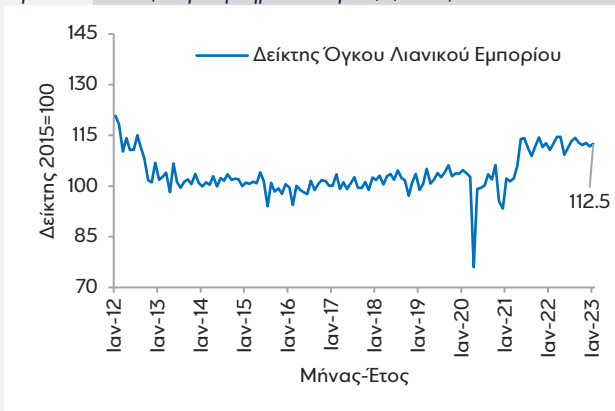
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): -1,3% YoY τον Φεβ-23 από +2,9% YoY τον Ιαν-23, +4,0% YoY την περίοδο Μαρ-22 – Φεβ-23 (12Μ) από +8,3% YoY την περίοδο Μαρ-21 – Φεβ-22 (επόμενη δημοσίευση: 3/5/2023)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 106,8 ΜΔ τον Μαρ-23, -0,8 ΜΔ MoM και -4,7 ΜΔ YoY τον Μαρ-23 από +1,7 ΜΔ MoM και -6,3 YoY ΜΔ τον Φεβ-23 (επόμενη δημοσίευση: 27/4/2023)

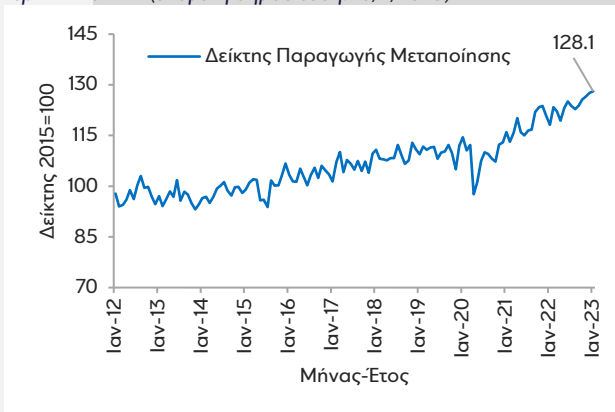
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +0,7% MoM και +1,6% YoY τον Ιαν-23 από -0,9% MoM και -0,8% YoY τον Δεκ-22, +2,5% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (12Μ) από +11,3% YoY την περίοδο Φεβ-21 – Ιαν-22 (επόμενη δημοσίευση: 28/4/2023)

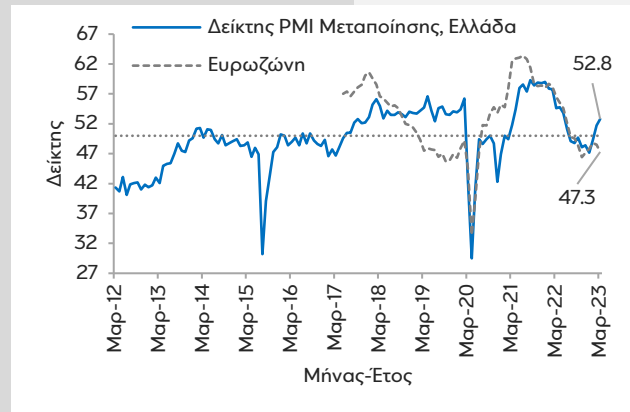
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -41,1 ΜΔ τον Μαρ-23, +6,3 ΜΔ MoM και +10,3 ΜΔ YoY τον Μαρ-23 από -6,0 ΜΔ MoM και -8,5 YoY ΜΔ τον Φεβ-23 (επόμενη δημοσίευση: 27/4/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,4% MoM και +8,4% YoY τον Ιαν-23 από +0,8% MoM και +5,6% YoY τον Δεκ-22, +4,9% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (12Μ) από +8,9% YoY την περίοδο Φεβ-21 – Ιαν-22 (επόμενη δημοσίευση: 10/4/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 52,8 ΜΔ τον Μαρ-23, +1,1 ΜΔ MoM και -1,8 ΜΔ YoY τον Μαρ-23 από +2,5 ΜΔ MoM και -6,1 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 (επόμενη δημοσίευση: 2/5/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadaktylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaperontos>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

